

Nr 4 (2013)

Vademedecum

USUWANIA AZBESTU

CENY RAŻĄCO NISKIE

Każda gmina, decydująca się na walkę z azbestem, powinna sprawdzić, czy wykonawca usługi proponuje realne ceny.

Bo jeśli są za niskie, może dojść do unieważnienia przetargu.

str. 4-7

Podlasie musi być droższe

str. 10-11

Azbest się liczy po prostu

str. 12-13

Najlepiej w Dobrowie

Już 6 lat Środowisko i Innowacje zarządza skutecznie największym i najnowocześniejszym w Polsce składowiskiem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. To jedyna ekologiczna instalacja w Europie, na której unieszkodliwianie azbestu łączy się z rewitalizacją środowiska zdegradowanego przez kopalnię siarki.

W 2013 roku minęło równo sześć lat od momentu, w którym spółka Środowisko i Innowacje (SiI) stworzyła najnowocześniejsze i największe w Polsce składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Położone jest ono na gruntach miejscowości Dobrów (gm. Tuczępy), na wyjąłwionych terenach zdegradowanych eksploatacją siarki przez kopalnię w Grzybowie. Wokół – w promieniu kilometra znajdują się jedynie nieużytki bez żadnych zabudowań. Taka lokalizacja sprawia, że instalacja nie ma negatywnego wpływu na zdrowie ludzi.

Środowisko i Innowacje to firma wielokrotnie nagradzana i wyróżniana w Polsce i Europie za innowacyjność i profesjonalizm świadczonych usług. W 2012 roku spółka jako jedyna z regionu została nominowana przez marszałka województwa świętokrzyskiego do Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP. Dziennik „Puls Biznesu” uznał zaś Środowisko i Innowacje za Gazetę Biznesu 2011, umieszczając ją w gronie najdynamiczniej rozwijających się małych i średnich firm w ciągu trzech ostatnich lat.

Spółce przyznano też m.in. tytuł Novatora Roku 2008 w konkursie organizowanym przez Staropolską Izbę Przemysłowo-Handlową, dwukrotnie tytuł Partnera Polskiej Ekologii w konkursie organizowanym przez Prezydenta RP, złoty medal na targach

w Brukseli – Brussels Eureka Innova 2009, oraz brązowy medal na najbardziej prestiżowych w Europie targach ekologicznych Concours Lepine Le Salon International de L'invention de Paris 2010.

Środowisko i Innowacje świadczy kompleksowe usługi w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (o kodach: 170601 i 170605), polegające na unieszkodliwianiu, magazynowaniu, zbieraniu, pakowaniu oraz ich transporcie. Na składowisko SiI trafiają wyłącznie odpady azbestowe pochodzące z remontu i demon-

tażu obiektów budowlanych. Instalacja powstała i jest zarządzana zgodnie z IPPC (ang. Integrated Pollution Prevention and Control), czyli Dyrektywą Unii Europejskiej nr 96/61/WE z 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i zmniejszania zanieczyszczeń.

Firma posiada zintegrowany system zarządzania potwierdzony środowiskowym certyfikatem ISO 14001 oraz

certyfikatem jakości ISO 9001. Spółka jako jedyna w Polsce zabezpiecza karty przekazania odpadów (KPO) specjalnymi hologramami, które uniemożliwiają nielegalne używanie tych dokumentów. Instalacja IPPC w Dobrowie jest monitorowana przez najważniejsze instytucje państwowe odpowiedzialne za ochronę środowiska oraz bezpieczeństwo i zdrowie ludzi.

SPISTREŚCI

4 UWAGA! Rażąco niskie ceny

Zaniżanie wartości unieszkodliwiania azbestu może doprowadzić do tragedii

8 Azbestowe abecadło zamówień publicznych

Podstawy tworzenia Specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ)

10 Czego gminy z Podlasia nie wiedzą o azbecie?

Ile kosztuje walka z odpadami azbestowymi i jak takie działania finansować

12 Prosta wycena unieszkodliwienia

Każdy samorządowiec może sam policzyć azbest na swoim terenie

AKTUALNOŚCI

KIO: Środowisko i Innowacje na straży jakości i bezpieczeństwa

Gmina musiała wybrać nowego zwycięzcę przetargu na demontaż i bezpieczne składowanie wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa małopolskiego.

Na rozprawie w dniu 12 marca 2013 r. w Warszawie Krajowa Izba Odwoławcza (KIO) uwzględniła odwołanie wniesione do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej przez Środowisko i Innowacje, nakazała unieważnienie wyboru oferty przez gminę, dokonania ponownego badania i oceny ofert.

KIO argumentowała decyzję w następujący sposób: „Rozstrzygając kwestię rażąco niskiej ceny oferty, w danych okolicznościach sprawy należy mieć na uwadze, że celem postępowania prowadzonego przez jednostki dysponujące środkami publicznymi jest udzielenie zamówienia za możliwie niskie wynagrodzenie, a granica pomiędzy najniższą ceną, będącą efektem konkurencji pomiędzy podmiotami, a rażąco niską ceną jest nieostra.”

W ocenie Izby złożone przez przystępującego wyjaśnienia z 6 lutego 2013 r. są „lakońskie i nie wskazują na żadne obiektywne czynniki, które mogłyby uzasadniać tak niską kalkulację ceny oferty. Wyjaśnienia te nie dają zamawiającemu zatem pewności co do tego, że zamówienie za cenę zaproponowaną w ofercie zostanie zrealizowane w sposób rzetelny. Poza ogólnikowym stwierdzeniem, że kalkulacja ceny zawiera wszelkie niezbędne koszty związane z realizacją zamówienia, zapewnia zysk, uwzględnia koszty własne i inne czynniki kosztotwórcze, przystępujący nie powołał na żadną konkretną kalkulację oraz nie wskazał na żadne obiektywne czynniki, które potwierdziłyby możliwość realizacji zamówienia za zaproponowaną cenę. Za czynniki obiektywne, które mają wpływ na zaproponowaną cenę, nie można uznać okoliczności, że wykonawca wykonuje zadania własnymi pracownikami i posiada własny sprzęt.”

Izba także stwierdziła, że „niemożliwym jest ustalenie, w jaki sposób czynniki przywołane przez przystępującego (dysponowanie własnymi pracownikami, sprzętem i transportem) przekładają się na cenę zaoferowaną w tym postępowaniu. Za obiektywne czynniki, które uzasadniają skalkulowanie ceny oferty, nie może być także uznane zestawienie przeciętnych cen brutto za demontaż i usuwanie odpadów zawierających azbest w roku 2012 na terenie województw ościennych. Dane te, niezależnie od tego, że nie wiadomo, czy obejmują porównywalny zakres przedmiotu zamówienia, pozostają bez wpływu na kalkulację ceny oferty przystępującego.”

Reasumując, Izba stwierdziła, że wykonawca nie podał obiektywnych czynników, mających wpływ na wysokość ceny. Wobec niewykazania, że cena nie ma charakteru rażąco niskiej, zamawiający zobligowany był do odrzucenia złożonej przez przystępującego oferty jako zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. ■

ISSN 2299-789X

USUWANIA AZBESTU

PATRONAT MERYTORYCZNY **Iwona Skowrońska-Przygodzka, Zdzisław Zięba, Ewelina Kopczan-Surmacz, Justyna Czajkowska, Anna Bugaj, Izabela Suchojad**

REDAKTOR NACZELNY **Ewelina Kopczan-Surmacz** OPRACOWANIE GRAFICZNE **Marek Wójcik**
KOREKTA **Agnieszka Mocarska** REDAKCJA **Tap Us Media** KONTAKT **vademecum@sii.com.pl**

WYDAWCA **Środowisko i Innowacje Sp. z o.o.** www.sii.com.pl
E-MAIL **biuro@sii.com.pl**
28-142 Tuczępy, Dobrów 8, tel. (15) 864 51 13, faks (41) 260 50 01

PREZES ZARZĄDU **Zbigniew Piłk** WICEPREZES ZARZĄDU I DYREKTOR HANDLOWY **Zdzisław Zięba**
DYREKTOR GENERALNY **Iwona Skowrońska-Przygodzka**
DYREKTOR MARKETINGU **Ewelina Kopczan-Surmacz**
Wydanie bezpłatne. Wszelkie prawa zastrzeżone.
Zdjęcie na okładce: Mariusz Szczygiel/Fotolia

UWAGA: rażąco

Każda gmina, decydująca się na usunięcie odpadów zawierających azbest ze swojego terenu, powinna sprawdzić, czy wykonawca usługi zaproponował realne i wiarygodne ceny. Jeśli są bowiem za niskie, może dojść do unieważnienia całego przetargu.

Iwona Skowrońska-Przygodzka

W tym biznesie usługi bezpłatne, promocyjne stawki czy tzw. gratisy nie istnieją. Wszystkie działania związane z usunięciem i unieszkodliwieniem odpadów azbestowych kosztują. Kosztuje zabezpieczenie pracownika przy azbestzie, kosztują materiały do zabezpieczenia odpadów, nawet odpowiednie oznakowanie zabezpieczonych odpadów kosztuje. Tymczasem wykonawcy usługi najczęściej właśnie na takich detalach oszczędzają. Robią tak po to, żeby wycenić swoją ofertę najniżej, jak to możliwe, i wygrać przetarg ogłaszany przez gminę.

Konsekwencje takiego postępowania mogą uderzyć w obie strony: zamawiający może zostać zmuszony do unieważnienia całego przetargu, zaś wykonawca może stracić bezpowrotnie lukratywny kontrakt. Dlatego każda gmina, decydująca się na usunięcie odpadów zawierających azbest ze swojego terenu, powinna sprawdzać, czy wykonawca usługi zaproponował jej realne i wiarygodne ceny. Każdy zamawiający ma prawo wezwać wykonawcę do złożenia wyjaśnień w celu ustalenia, czy przedstawiona w ofercie cena nie jest „rażąco niska” w stosunku do zamówienia, czy w cenie zawarte są wszystkie koszty niezbędne do rzetelnego zrealizowania przedmiotu zamówienia.

Wartość szacunkowa

Ustalenie, co oznacza pojęcie „rażąco niskiej ceny”, jest o tyle istotne, że zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt. 4 Prawa zamówień publicznych, zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera ona rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Przepisy nie zawierają definicji „rażąco niskiej ceny”, niemniej w literaturze wskazuje się, że należy przez nią rozumieć cenę nieadekwatną do rzeczywistej wartości zamówienia, nieodpowiadającą cenie rynkowej, niższą o więcej niż 10 proc. średniej ceny we wszystkich złożonych ofertach lub poniżej ustalonej przez zamawiającego wartości szacunkowej zamówienia.

By stwierdzić, czy mamy do czynienia z rażąco niską ceną zaoferowaną przez wykonawcę, należy w pierwszej kolejności cenę tę porównać z ceną ustaloną przez zamawiającego za przedmiot zamówienia, powiększoną o podatek VAT. Innymi słowy, punktem odniesienia może być w szczególności ustalana przez zamawiającego szacunkowa wartość zamówienia. Kluczowe jest wskazanie różnicy pomiędzy ceną w ofercie a wartością przedmiotu zamówienia – powinna ona powodować wszczęcie procedury wyjaśniającej. W orzec-

nictwie nie wykształcił się żaden jednolity standard, nie wiadomo od jakiej wartości procentowej należy uznać, że mamy do czynienia z rażąco niską ceną.

Punktem odniesienia nie musi być tylko wartość przedmiotu zamówienia. Często bowiem wartość zamówienia ustalana przez zamawiającego oparta jest na danych historycznych i stąd pochodzą naturalne rozbieżności pomiędzy wartością zamówienia a wartościami poszczególnych ofert. W takim przypadku właściwe jest odnoszenie danej ceny nie do wartości zamówienia, ale do średniej ceny spośród grupy ofert o najbardziej zbliżonych do siebie cenach i typowaniu do badania tej oferty, której cena odbiega np. o 10 proc. od średniej.

Trzeba to wyjaśnić

Odrzucenie oferty z powodu zawarcia w niej rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia może nastąpić dopiero po przeprowadzeniu stosownego postępowania wyjaśniającego, określonego w art. 90 Prawa zamówień publicznych, który nakazuje zamawiającemu w przedmiotowej sytuacji zwrócić się do wykonawcy o udzielenie w określonym terminie wyjaśnień dotyczących elementów

ciąg dalszy na stronie 6.

niskie ceny!

CZYSTA KALKULACJA

Cena oferty usunięcia i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest powinna być tak skalkulowana, aby prace były prowadzone w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez:

- 1** Nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy
- 2** Demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia tam, gdzie jest to technicznie możliwe
- 3** Odsparanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze
- 4** Prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit; codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.

ciąg dalszy ze strony 4.

oferty mających wpływ na wysokość ceny. Następnie wykonawca musi wykazać, że zaproponowana przez niego cena nie jest rażąco niska, a wykonanie zamówienia za taką cenę jest możliwe i realne.

Po złożeniu przez wykonawcę wyjaśnień dotyczących ceny zamawiający ocenia je, ze szczególnym uwzględnieniem obiektywnych czynników. Zamawiający bierze pod uwagę takie czynniki, jak: oszczędność metody wykonania zamówienia, wybrane rozwiązania techniczne, wyjątkowo sprzyjające warunki wykonywania zamówienia dostępne dla wykonawcy, oryginalność projektu wykonawcy oraz wpływ pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów. Wykonawca, składając wyjaśnienia, powinien wykazać, że zaoferowana przez niego

cena uwzględnia wszystkie elementy związane z należytych wykonaniem zamówienia. Jak wskazuje się w orzecznictwie, wykonawca, składając wyjaśnienia, powinien wskazać i opisać obiektywne czynniki mające wpływ na wysokość zaoferowanej ceny. Przy tym wyjaśnienia powinny być jak najbardziej szczegółowe i powinny zawierać wszystkie aspekty mające wpływ na cenę, aby nie pozostawiały wątpliwości co do prawidłowego jej wyliczenia.

Jeżeli wykonawca nie wykaże, iż zaoferowana przez niego cena za wykonanie przedmiotu zamówienia nie jest ceną rażąco niską bądź też nie złoży w ogóle wyjaśnień, zamawiający jest uprawniony do odrzucenia takiej oferty jako oferty zawierającej rażąco niską cenę. Pamiętać przy tym należy, iż oferta podlega odrzuceniu, o ile zawiera cenę wyraźnie i w sposób oczywisty, bezsporny zaniżoną. A także o

tym, że brak wyjaśnień wykonawcy co do realizacji przedmiotu zamówienia za cenę wskazaną przez niego w ofercie również uprawnia zamawiającego do odrzucenia takiej oferty. Zamawiający bowiem potwierdza swoje wątpliwości, że cena jest ceną rażąco niską.

Z własnych doświadczeń

12 marca 2013 roku Krajowa Izba Odwoławcza (KIO) wydała wyrok w sprawie nr 458/2013 w oparciu o symptomatyczny stan faktyczny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w którym brała udział spółka Środowisko i Innowacje. Cena zaproponowana w ofercie przez jednego z oferentów (w postępowaniu jako przystępujący) była o prawie 100 proc. niższa niż wartość szacunkowa zamówienia i o ok. 40 proc. niższa od oferty

CENNE ZABEZPIECZENIE

Kolejnym etapem, który powinien być niezwykle precyzyjnie opisany i wyceniony w ofercie, jest zbieranie i transport wyrobów oraz odpadów zawierających azbest. W tym przypadku również należy zachować szczególną ostrożność i działać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, w szczególności przez:

1 Szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm wyrobów i odpadów o gęstości objętościowej równej lub większej niż 1000 kg/m³

2 Szczelne opakowanie odpadów pozostających w kontakcie z azbestem i zakwalifikowanych jako odpady o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ w worki z folii polietylenowej o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm, a następnie

3 Umieszczenie w opakowaniu zbiorczym z folii

polietylenowej i szczelne zamknięcie

4 Utrzymywanie odpadów w stanie wilgotnym w trakcie ich przygotowywania do transportu

5 Bardzo dokładne, klarowne i zauważalne oznakowanie opakowań z odpadami

6 Magazynowanie przygotowanych do transportu opakowań w osobnych miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych

Środowiska i Innowacji (odwołujący). Mimo że oferent w składanych wyjaśnieniach w trakcie przetargu (i następnie w postępowaniu przed KIO) nie przedstawił w sposób przekonujący, w oparciu o obiektywne czynniki i konkretne wyliczenia, podstaw uzasadniających kalkulację tak niskiej ceny oferty, zamawiający uznał jego wyjaśnienia za wystarczające. Nie zgodził się z tym jednak Krajowa Izba Odwoławcza, która uwzględniła odwołanie, nakazała unieważnienie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej oraz dokonanie ponownego badania i oceny ofert. Nakazała też wykluczenie podmiotu, który złożył ofertę z rażąco niską ceną oraz odrzucenie jego oferty.

Nasze doświadczenia pokazują, że w każdym przypadku, gdy tylko zamawiający dojdzie do przekonania, że cena zaoferowana przez wykonawcę może nosić znamiona ceny rażąco ni-

skiej, powinien pisemnie zwrócić się do wykonawcy o udzielenie wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny. Jeżeli te wyjaśnienia są ogólnikowe, lakoniczne, nieoparte o obiektywne czynniki, zamawiający ma prawo, a wręcz obowiązek taką ofertę odrzucić.

Właściwa weryfikacja cen i eliminowanie z rynku ofert z rażąco niską ceną jest kwestią bardzo istotną z punktu widzenia zasad uczciwej konkurencji. Wygrywanie przetargów przez wykonawców, którzy przedłożyli oferty z rażąco niską ceną, powoduje, iż wykonanie zamówienia jest zagrożone niewykonaniem lub co najmniej nienależytym wykonaniem, a z rynku wypierane są firmy, które właściwie skalkulowały koszty, wzięły pod uwagę każde możliwe ryzyko i proponowały odpowiednią cenę za należyte wykonanie zamówienia. ■

**W tym biznesie
bezpieczeństwo
jest najważniejsze,
a to kosztuje...**

ODRZUCENIE OFERTY

Zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli:

- 1** Jest niezgodna z ustawą
- 2** Jej treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia
- 3** Jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji
- 4** Zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia
- 5** Została złożona przez wykonawcę wykluczonego z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub niezaproszonego do składania ofert
- 6** Zawiera omyłki rachunkowe w obliczeniu ceny, których nie można poprawić na podstawie art. 88, lub błędy w obliczeniu ceny
- 7** Wykonawca w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia nie zgodził się na poprawienie omyłki rachunkowej w obliczeniu ceny
- 8** Jest nieważna na podstawie odrębnych przepisów.

Pkt 4. przewiduje nową przesłankę odrzucenia oferty, jaką jest rażąco niska cena oferty w stosunku do przedmiotu zamówienia. Zgodnie z art. 90 ustawy, w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, zamawiający zwraca się do wykonawcy o udzielenie, w wyznaczonym przez niego terminie, wyjaśnień dotyczących tych elementów oferty, które mają wpływ na wysokość ceny. Zamawiający nie może odrzucić oferty bez wcześniejszego podjęcia działań mających na celu zweryfikowanie podstaw obliczenia ceny przez wykonawcę.

SIWZ: wszystko,

W każdej Specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) zamawiający musi bardzo precyzyjnie określić wymagania, które powinny spełniać firmy startujące do przetargu.

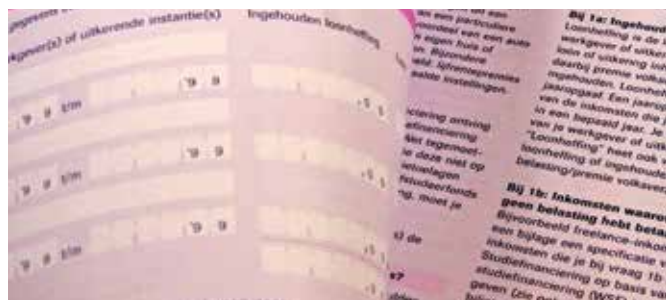
Anna Bugaj

P przed podjęciem decyzji o wystartowaniu w przetargu o zamówienie wykonawca powinien dokładnie przeanalizować treść specyfikacji, aby mieć pewność, że spełnia wszystkie warunki i posiada (lub może zdobyć) dokumenty, które to potwierdzą. Posiadając specyfikację, wykonawca powinien się z nią zapoznać, by przy konstruowaniu oferty nie popełnić żadnych błędów. Oto podstawowe zasady, których powinna przestrzegać każda firma startująca w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

2. Wadium

Powinno być opłacone przed terminem składania dokumentów, a dokument poświadczający wykonanie płatności musi być dołączony do oferty.

3. Wzór

Zazwyczaj zamawiający dołącza do SIWZ wzory formularzy, na których powinna zostać złożona oferta. Jeżeli ich nie ma, to warto się upewnić, czy przygotowana przez przedsiębiorcę forma będzie uznana i czy zawiera ona wszystkie wymagane informacje.

1. Termin dla oferty

Czyli ostateczny termin złożenia oferty. Wszystkie oferty muszą zostać dostarczone przed terminem określonym w SIWZ.

4. Kopie

Załączone kopie dokumentów muszą być poświadczone za zgodność z oryginałem. Powinno tego dokonać osoba, która jest wpisana w dokumentach rejestracyjnych firmy lub ma pełnomocnictwo do jej reprezentowania.

co najważniejsze

5. Ważność

Dokumenty, takie jak zaświadczenie o niezaleganiu z opłatami na rzecz ZUS i US oraz wypis z KRS, są ważne 3 miesiące od daty wydania. Pozostałe odpisy (np. zaświadczenie z KRK) – 6 miesięcy.

8. Zmiany

Każda zmiana musi być zaparafowana i nie może pozostawiać żadnych wątpliwości co do swojej treści.

6. Czytelność

Oferta przedsiębiorcy powinna być wypełniona czytelnie, w sposób niepozostawiający wątpliwości co do swojej treści. Przedsiębiorca nie może również wypełnić oferty tak (np. ołówkiem), by można było bez zauważenia modyfikować jej treść.

9. Wytrzymałość

Oferta powinna być przygotowana w sposób, który zapobiegnie jej zdekompletowaniu (na przykład wypadnięciu kartek).

7. Strony

Każda strona oferty powinna być zaparafowana i ponumerowana.

10. Opakowanie

Każdy przetarg ma odrębne wymagania odnośnie zapakowania oferty (na przykład formuła opisanie koperty, w której znajduje się komplet dokumentów składanych przez firmę startującą w przetargu).

Gminy z Podlasia zbyt nisko się

Podlascy samorządowcy twierdzą, że brakuje im pieniędzy na oczyszczanie swoich terenów z azbestu. Jednak często nawet nie wiedzą, ile taka usługa kosztuje i jak ją finansować.

Zdzisław Zięba

Od kilku miesięcy gminy na Podlasiu coraz częściej unieważniają zamówienia publiczne „na demontaż, transport i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest” z uwagi na brak środków na finansowanie tego typu przedsięwzięć. Samorządowcy twierdzą, że usługi firm, które zgłaszają się do tych przetargów, są po prostu za drogie.

Tymczasem to podlaskie gminy zbyt nisko wyceniają azbestowe zadania, których w efekcie nikt nie jest w stanie zrealizować. Wszystkie firmy

przystępujące do przetargu składają bowiem oferty, których wartość przewyższa gminną wycenę. W ten sposób dochodzi do sytuacji, w której samorząd nie jest w stanie wyłonić zwycięzcy i teoretycznie musi anulować całe postępowanie. Praktyka pokazuje jednak, że wcale tak być nie musi.

Samorządowcy z Podlasia, anulując azbestowe postępowania, powołują się na prawo zamówień publicznych. W myśl tych przepisów, jako zamawiający unieważniali zamówienia z uwagi na to, że cena najkorzystniejszej ofer-

ZAMAWIAJĄCY MOŻE WIĘCEJ

Samorządowcy z Podlasia, anulując azbestowe przetargi, powołują się często na art. 93. ust 1. pkt. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zapominają, że w sytuacji, gdy zamawiający może zwiększyć kwotę zamówienia do ceny najkorzystniejszej oferty, to w myśl tego samego przepisu wcale nie trzeba unieważniać całego postępowania.

Art. 93. 1. Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli:

1 Nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu albo nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu od wykonawcy niepodlegają-

cego wykluczeniu, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3

2 W postępowaniu prowadzonym w trybie zapytania o cenę nie złożono co najmniej dwóch ofert niepodlegających odrzuceniu

3 W postępowaniu prowadzonym w trybie licytacji elektronicznej wpłynęły mniej niż dwa wnioski o dopuszczenie do udziału w licytacji elektronicznej albo nie została złożona żadna oferta

4 Cena najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, chyba że zamawiający

może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty

5 W przypadkach, o których mowa w art. 91 ust. 5, zostały złożone oferty dodatkowe o takiej samej cenie

6 Wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć

7 Postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Źródło: Dz.U. z 2010 r. Nr 113 poz. 759

CENIA

Każdy polski samorząd powinien znać zasady gry na rynku azbestowym

ty przewyższała kwotę, którą mogli przeznaczyć na sfinansowanie całego przedsięwzięcia.

Pamiętać należy, że przepisy te nie mają zastosowania, jeżeli zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty. Oznacza to, że zamawiający nie ma obowiązku unieważnienia przetargu w każdym wypadku, gdy cena oferty najkorzystniejszej przekracza kwotę, którą planował przeznaczyć na realizację zamówienia. Na przykład

oprócz środków zaplanowanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) może bowiem dodatkowo pozyskać środki z budżetu gminy. Dopiero gdy zamawiający kategorycznie stwierdzi, że nie może zwiększyć kwoty do ceny oferty najkorzystniejszej, ma obowiązek przetarg unieważnić.

Aby uniknąć takich sytuacji, idealnie byłoby, gdyby gminy, przystępujące do zamiaru ogłoszenia zamówienia

w trybie przetargu nieograniczonego bądź zapytania ofertowego, wcześniej po prostu rozpoznały rynek azbestowy. W jaki sposób?

Najprościej w trakcie konsultacji z firmą, która zajmuje się tego typu pracami. Można wtedy zaczerpnąć informacji o cenie, za którą byłyby wykonane prace (kompleksowo demontaż, zbiórka i unieszkodliwienie na właściwym składowisku bądź sama zbiórka i unieszkodliwienie). Wniosek składany przez gminy do WFOŚiGW oszacowany byłby wtedy w najbardziej precyzyjny sposób.

Dobrym rozwiązaniem jest też precyzyjne podanie w Specyfikacji istotnych warunków zamówienia kwoty, jaką gmina zamierza przeznaczyć na realizację zadania. Wówczas firmy przystępujące do składania ofert mogą już na samym początku oszacować, czy są w stanie wykonać dane zamówienie za kwotę, która jest tam określona.

W przypadku definitywnego unieważnienia zamówienia gminy nie muszą rezygnować z oczyszczania swojego terenu z azbestu. Samorządy mogą zdecydować się na zmniejszenie zadania (ograniczając na przykład liczbę demontaży bądź zbiórek), wtedy środki przeznaczone na realizację ulegają redukcji. W całej Polsce gminy często decydują się na taki krok, wiedząc, że WFOŚiGW nie zwiększy kwoty, a gmina nie posiada własnych środków w budżecie. Ogłaszają wtedy ponownie zamówienie np. w trybie zapytania ofertowego (poniżej 14 tys. euro) i robią swoje. Na Podlasiu też jest to możliwe. ■

Prosta wycena UNIESZKO

Każda gmina, już na etapie składania wniosku o dofinansowanie, może samodzielnie ustalić wartość unieszkodliwienia azbestu na swoim terenie.

Izabela Suchojad

Jednostki Samorządu Terytorialnego, decydujące się na oczyszczenie swoich terenów z odpadów zawierających azbest, korzystają najczęściej ze wsparcia specjalnych funduszy, które wspierają tego typu akcje. Jednak już na etapie składania wniosku o dofinansowanie samorządowcy mają poważny problem w postaci wyceny całego procesu. Wówczas wysyłają zapytania „pseudoofertowe” firmom, które profesjonalnie zajmują się unieszkodliwianiem azbestu. Zupełnie niepotrzebnie, bo na tak wczesnym etapie można całe przedsięwzięcie wycenić samodzielnie. Wystarczy znać elementarne zasady wyceny stosowane na tym rynku.

Realne kilogramy

Przy deklaracjach podanych w metrach kwadratowych najlepiej posłużyć się przelicznikiem, że 1 m² waży 16 kg. Jest to najbardziej miarodajny i najbardziej zbliżony do rzeczywistej wagi przelicznik. Analogicznie 1 tona to jest 62,5 m². Gminy niekiedy stosują często dość mocno zaniżony przelicznik, narzucany przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jednak przy określeniu ceny najlepiej zastosować przelicznik, który

najbardziej oddaje prawdziwość złożonych wniosków.

Rodzaj ma znaczenie

Bardzo łatwo określić, czy jest to płyta falista, czy płaska. Ma to znaczenie, gdyż demontaż lub zbiórka płyty płaskiej trwa dłużej. Istotne jest to do określenia czasu pracy oraz rodzaju opakowania: czy będą to worki typu „big bag”, czy palety.

Blżej znaczy taniej

Następnie należy określić odległość składowiska od miejsca powstawania odpadu. Kiedy składowisko znajduje się bliżej, cena może być nieco niższa. Koszty transportu w tym przypadku są znacznie mniejsze, co umożliwia obniżenie kosztów odbiorów lub demontaży.

Efekt skali

Cena unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest uzależniona jest również od ogólnych ilości i skali zanieczyszczenia terenu. Jak na każdym rynku, tak i tutaj im większa ilość za-

równo demontaży, jak i zbiórek, tym bardziej cena podlega negocjacji i istnieje możliwość jej obniżenia.

Drogie tereny

Ukształtowanie terenu ma również duże znaczenie w określaniu ceny. Tereny górzyste lub tereny miast są dużo cięższe w oczyszczaniu z odpadów zawierających azbest z uwagi na ograniczony dostęp i utrudniony transport. Dlatego należy uwzględnić dłuższy czas pracy na takim obszarze, co z kolei wiąże się z dodatkowymi kosztami.

Miej więcej

W przypadku określania ceny dla Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej warto podawać ceny lekko zawyżone. Instytucja ta często przeznacza mniejsze środki niż te składane we wnioskach. Zapytanie o cenę jest wstępnym szacunkowym określeniem kwoty, zazwyczaj potem gmina w zależności od uzyskanych środków ogłasza przetarg lub zapytanie ofertowe, na podstawie którego wybierana będzie firma prowadząca prace na terenie gminy. ■

DLIWNIENIA

**Wyceny wniosków dla
Wojewódzkich Funduszy
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
warto lekko zawyżyć**

**ZARZĄDZANIE
ODPADAMI**
Spółka z o.o.

**Zarządzanie Odpadami sp. z o.o.
oferuje pomoc przy zagospodarowaniu
każdego odpadu, jaki wytworzysz
w ramach swojej działalności.**

**Zarządzamy odpadami z budowł,
remontów i rozbiórek.**

Specjalizujemy się w odpadach typu:

- **gruz**
- **papa**
- **wełna mineralna**
- **wszystkie rodzaje szkła**
- **żużle i popioły**
- **ziemia zanieczyszczona**

DZIAŁ HANDLOWY
509 479 006

Zarządzanie Odpadami sp. z o.o.
pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa
tel. +48 22 380 23 88
faks +48 22 380 23 89
e-mail: biuro@zo.com.pl
www.zo.com.pl

Umiejętnie i zawczasu usunięty może być niegroźny!

Azbest tak chętnie używany niegdyś w budownictwie jest bardzo toksyczny.
Dlatego jego usuwaniem muszą zajmować się specjaliści.

Środowisko i Innowacje jest firmą, która o bezpiecznym usuwaniu azbestu wie wszystko.

Problem rozwiązujemy kompleksowo, począwszy od opracowania dokumentacji i programów gospodarki odpadami azbestowymi poprzez demontaż, zabezpieczenie ładunku, transport, aż po unieszkodliwienie odpadów na największym specjalistycznym składowisku w Polsce.

Dbamy o to, by na każdym z tych etapów bezpieczeństwo ludzi i środowiska było najważniejsze.

ŚRODOWISKO I INNOWACJE

ŚRODOWISKO i INNOWACJE

Dynamika rozwoju w trosce o środowisko

Największe składowisko odpadów azbestowych w Polsce

Niezawodny i nowoczesny partner biznesowy przy najbardziej wymagających pracach związanych z azbestem.

Jedyna w Polsce, nowoczesna, w pełni bezpieczna i ekologiczna instalacja do unieszkodliwiania azbestu i rewitalizacji zdegradowanych terenów po otworowej eksploatacji siarki, doceniona i nagrodzona na międzynarodowych targach w Brukseli i Paryżu.

Brussels Innova
2009

Concours-Lepine
Paris 2010

ŚRODOWISKO i INNOWACJE Sp. z o. o.
Dobrów 8, 28-142 Tuczępy
T: (15) 864 51 13, F: (41) 260 50 01
biuro@sii.com.pl • www.sii.com.pl

